

א. לאחר דורות של איבה, דם ודמעות ובעקבות שנות כאב ומלחמות, נחושים הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה יצחק רבין לשים קץ לשפיכות הדמים וליגון.

ברוח זו נפגשו היום בווינגטון הוד מעלתו המלך חוסיין, מלך הממלכה ההאשמית של ירדן, וראש הממשלה ושר הבטחון של ישראל, מר יצחק רבין, בהזמנת נשיא ארה"ב ביל קלינטון.

יוזמתו של הנשיא קלינטון מהווה ציון דרך היסטורי במאמצי הבלתי נלאים של ארה"ב לקידום שלום ויציבות במזרח התיכון. מעורבותו האישית של הנשיא איפשרה להגשים את ההסכמה על תוכנה של הצהרה היסטורית זו. החתימה של הצהרה זו היא עדות לתזונו של הנשיא ולמסירותו לעניין השלום.

ב. בפגישתם, אישרו הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין מחדש את חמשת העקרונות העומדים ביסוד ההבנה שביניהם בדבר סדר יום משותף מוסכם המיועד להגיע ליעד של שלום צודק, בר קיימא וכולל בין מדינות ערב והפלסטינאים לבין ישראל:

1. ישראל וירדן חותרות להשגת שלום צודק, בר קיימא וכולל בין ישראל לשכנותיה ולכריתת חוזה שלום בין שתי המדינות.

2. שתי המדינות ימשיכו במלוא המרץ במו"מ ביניהן כדי להגיע למצב של שלום, המבוסס על החלטות מועצת הבטחון 242 ו-338 בכל היבטיהן, והמיוסד על חרות, שוויון וצדק.

3. ישראל מכבדת את תפקידה המיוחד הנוכחי של הממלכה ההאשמית של ירדן במקומות הקדושים המוסלמים בירושלים. כאשר יתנהל המו"מ על הסדר הקבע, תעניק ישראל עדיפות גבוהה לתפקיד הירדני ההיסטורי במקומות קדושים אלה. בנוסף הסכימו שני הצדדים לקדם יחסים בין-דתיים בין שלוש הדתות המונותיאיסטיות.

4. שתי המדינות מכירות בזכותן ובחובתן לחיות בשלום זו עם זו, כמו עם כל המדינות, בתוך גבולות בטוחים ומוכרים. שתי המדינות אישרו כי הן מכבדות את הריבונות, השלמות הטריטוריאלית והעצמאות המדינית של כל מדינה באזור ומכירות בהן.

5. שתי המדינות שואפות לפתח ביניהן יחסי שלום כדי להבטיח בטחון בר-קיימא, ולהימנע מאיומים ומשימוש בכוח ביניהן.

ג. הסכסוך הארוך בין שתי המדינות בא עתה לידי סיום. בהתאם לרוח זו, תם מצב הלוחמה בין ישראל לירדן.

ד. בעקבות הצהרה זו, ובהתאם לסדר היום המוסכם, יימנעו שתי המדינות מפעולות או פעילויות של צד מן הצדדים העלולות להשפיע השפעה שלילית על בטחוננו של הצד האחר, או העלולות לפגוע בתוצאה הסופית של המו"מ. שום צד לא יאיים על האחר בשימוש נגדו בכוח, כנשק או באמצעים אחרים כלשהם, ושני הצדדים יסכלו איומים לבטחון הנובעים מטירור מסוג כלשהו.

ה. הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין ציינו את ההתקדמות שהושגה במו"מ הדו-צדדי במסלול הישראלי-ירדני בשבוע החולף, בכל הנוגע לצעדים שננקטו למימוש תת-סדר=היום בנושאי גבולות ועניינים טריטוריאליים, בטחון, מים, אנרגיה, איכות הסביבה ועמק בקע הירדן.

במסגרת זו, ובזכרם את סעיף 5 לסדר היום המוסכם (בענין גבולות ונושאים טריטוריאליים), ציינו כי תת-הוועדה לגבולות השיגה, ב-19 ביולי 1994, הסכם למילוי חלקי של התפקיד שהוטל עליה בתת-סדר היום. הם גם ציינו, כי תת-הוועדה לענייני מים, איכות הסביבה ואנרגיה הסכימה להכיר, על נסיס הדדי וכתוצאה מן המו"מ בה, בהקצאות להן זכאים שני הצדדים במימי נהר הירדן ונהר הירמוך, ולכבד במלואן ולבצע את ההקצאות להן יהיו זכאים הצדדים על פי המו"מ, בהתאם לעקרונות מקובלים מוסכמים, באיכות מוסכמת הדדית.

כדומה, הביעו הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין את שביעות רצונם העמוקה וגאוותם באשר לעבודת הועדה המשולשת בפגישתה בירדן ביום ד' 20.7, באירות ראש ממשלת ירדן, ד"ר מג'אלי, ובהשתתפות מזכיר המדינה וורן כריסטופר ושר החוץ שמעון פרס. הם הביעו את שמחתם על השתתפותה ומחויבותה של ארה"ב במאמץ זה.

1. הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין מאמינים כי יש לנקוט צעדים הן כדי להתגבר על מחסומים פסיכולוגיים והן כדי להיפרד ממורשת המלחמה, על ידי עבודה באופטימיות למען פירות השלום לכל בני האזור. ירדן וישראל נחושות לשאת באחריותן כלפי המימד האנושי של עשיית השלום. הן מכירות בכך שהיעדר איזונים ופערים כלכליים הם סיבת-שורש לקיצוניות הפורחת בתנאי עוני, חוסר תעסוקה והשפלת הכבוד האנושי. ברות זו אישרו הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין היום ^לסדרת צעדים כדי לסמל את העידן החדש שבהישג ידנו עתה:

1. קשרי טלפון ישירים יפתחו בין ירדן, ישראל.
2. רשתות החשמל של ירדן וישראל יחוברו כחלק מתפיסה אזורית.
3. שתי נקודות חדשות למעבר=גבול ייפתחו בין ישראל לירדן - האחת בקצה הדרומי של עקבה-אילת והאחרת בנקודה מוסכמת הודית בצפון.
4. בעקרון תינתן גישה חופשית לתיירים ממדינות שלישיות העוברים בין ירדן לישראל.
5. יואץ המו"מ על פתיחת מסדרון אויר בינלאומי בין שתי המדינות.
6. כוחות המשטרה של ירדן וישראל ישתפו פעולה במלחמה בפשע, תוך דגש על הכרחות ובמיוחד הברחת סמים. ארה"כ תוזמן להשתתף במאמץ משותף זה.

7. מו"מ בעניינים כלכליים יימשך כדי להתכונן לשיתוף פעולה דו-צדדי עתידי, כולל ביטולם של כל חרמות כלכליים.

כל הצעדים הללו מבוצעים בתוך מסגרת תכניות הפיתוח האזוריות לתשתית ובקשר עם המו"מ הדו צדדי ירדן-ישראל בנושאי גבולות, בטחון, מים ונושאים הכרוכים בכך, ובלא לפגוע בתוצאה הסופית של המו"מ על הנושאים הנכללים בסדר היום המוסכם בין ישראל לירדן.

8. הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין הסכימו להיפגש תקופתית או בכל עת שיחוש צורך בכך, כדי לסקור את התקדמות המו"מ, והם מביעים את כוונתם האיתנה להנחות ולנהל את התהליך בשלמותו.

9. נסיכום מבקשים הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין להביע שוב את תודתם והערכתם העמוקה לנשיא ביל קלינטון ולממשל שלו, על מאמצייהם הבלתי נלאים לקידום מטרת השלום, הצדק והשגשוג לכל עמי האיזור. הם מבקשים להודות לנשיא אישית על קבלת הפנים והאירוח החמים. כדי לבטא הכרת הערכתם לנשיא, ביקשו הוד מעלתו המלך חוסיין וראש הממשלה רבין מן הנשיא קלינטון לחתום על מסמך זה כעד וכמארח בפגישתם.

ראש הממשלה יצחק רבין

הוד מעלתו המלך חוסיין

הנשיא ויליאם ג' קלינטון

Prime Minister Yitzhak Rabin have asked President William J. Clinton to sign this document as a witness and as a host to their meeting.

His Majesty King Hussein

Prime Minister Yitzhak Rabin

President William J. Clinton